

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
 Gyoma, Petőfi-tér 2.
 Előfizetési ár negyedévre 1 pengő 80 fillér
 Előfizetési ár fél évre 3 pengő 40 fillér
 Előfizetési ár egész évre 6 pengő.

Felelős szerkesztő:
WAGNER MÁRTON
 társszerkesztő:
HATOS TIVADAR

A lap szellemi és anyagi részét illető
 minden megkeresés
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
 címére küldendő.
 Lapzártá PÉNTEK, déli 12 óra.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

A Hősök emlék-ünnepe.

A világháboruban elesett hősök emlékét a nemzetgyűlés törvénybe iktatta s minden év május hó utolsó vasárnapja ennek emlékére nemzeti ünnepünk lett.

Néma és mégis kiáltó tanubizonyosságát égigérő lelkesedésnek, rejtentő szenvedéseknek, magyar szívek kiomló vérének, gyönyörű és csudálatos legendás hősiességnek emléke e nap.

* * *

Leiki szemeink előtt elvonná válnak az 1914. év nyarának mámorosnapjai. Amikor a fülledt európai légkörben megdőrdült a végzetes szerajevói pisztolylövés a visszhangja millió meg millió ember lelkében verődött vissza. Amikor a vértengereken keresztülgázolt magyar nemzet sok szenvedésen keresztül ment ősz uralkodója úgy állott népei lelki szemei előtt, amint imára kulcsolt kezeit homlokára téve küldi gyermekeit a sötét bizonytalanságba:

„Mindent megfontoltam és meggondoltam...”

Nem lehetett másként.

Meg kellett vinni a harcot, a hosszút, a becsületért, a hazáért.

S felrémlik előttünk öt véres esztendő minden rettenetes szenvedése, borzalma. A halál elé dalolva menetelő fiatal-ság végtelen folyama, a minden tragédiák hangjánál szivbemarkolóbb hadijelentések sorai, sebesült-vonatok fojtó vérszaga, lövészárkok, szenny, aknák, gránátok robbanása, halálhörgés, megkínzott testek vonaglása, éhség, nélkülözés, nyomoruság, féktelen emberi indulatok tobzódása — egy infernális hangzavarban, aminek végső akkordját még rémesebbé teszi az özvegyek és árvák zokogó sirása.

* * *

Óh, mi maradt ezekből? Miért folyt a vér? Miért volt a tenger szenvedés? Mire ébredtünk a lidérces álomból? Mit ért el az áldozat? Hová jutottunk hat esztendőnek vérvizatarja után?

Óh, — maradt nekünk ezekből sok minden. Itt maradt a régi hatalmas, szép ország fájó emléke. Itt maradt megcsontításunk kínzó tudata. Itt maradt a könny, a gyász, a szomorúság. Itt maradt az ősi átok: a pártoskodás, egymással szemben az ellenségeskedés, a meg nem értés. Itt maradtak régi dicsőségünk romjai: romok a lélekben, a mezőn, a városokban, az intézményekben s szerfele hazában, ahová csak nézünk.

* * *

De maradt valami tisztán, fényesen, mocsoktalanul is. Egy emlék, ami soha nem homályosodik, hanem napról napra ragyogóbbá lesz.

Az elesett hősök emléke.

A hősöké, akiknek keblén ott virított a piros rózsza mikor elmentek s akik a szívükből kibuggyanó vért adták cserébe a hazának. Akik az ember legdrágább kincsét: fiatal életüket áldozták fel. Akiknek az ajkán nem volt frázis a haza neve.

Itt éltek közöttünk. Vér a vér-rünkből, test a testünkből, lélek a lelkünkből. Szemük meleg sugára kicsi gyermekeket, szerető hívest, holdog menyasszonyt, siró édesanyát simogatott. Acélos karjuk ereje a nemzetnek, a családnak reménysége, bizodalma volt. És ezek a jövőbe néző szemek oly hirtelen homályosodtak el, mintha az utolsó harang-konduktus elmúlik a levegőben. Testüket a Doberdó, Wolhynia, Szerbia, Románia hantjai takarják. Elporladt tetemükből idegen népeknek érlel kalászt a tavaszi nap.

De lelkük visszajár. Vissza-

jár a drága magyar róna fölé. Csillagszemük éjszakánként néz reánk, a szellőben ott van a sóhajításuk, a napsugárban a csókjuk, ölelésük, a folyók csobogásában üzenetük. Lelkük visszajár és figyel. Figyeli, hogy mit teszünk, mire törekszünk, merre megyünk.

Jól vigyázzunk. Igazságos törekvéseinkben mellettünk áll

az egész sereg, Csaba népe, az elesett hősök, harcunkban támogatni fog, békénkben mesél nekünk, álmunkat virrasztja, — de ha hazáról, becsületről, ősi magyar erényekről megfeledkező korcs utódokra talál, lelkük messze száll s csak átkot fog hagyni reánk.

Nagy Miklós.

Gazdák teendői a tavaszi fagyok után.

Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamarai szaktudósítónk a következőket közli olvasóinkkal:

Mit tegyünk a fagyott vetésekkel? A tengeri mindenütt nagyon megsínylette a fagyot. Levelei néhol teljesen leperzselődtek. Ez a tengeri kihajít ugyan, azonban termése jóval kisebb lesz, mint hogyha helyette új vetést eszközölnénk. Az újonnan vetett tengeri ugyanis gyorsan kikelve rövid idő alatt behozza a késői vetés hátrányát, az elfagyott tengeri növény azonban csak hosszabb idő múlva tér magához és fejlődése lassu, termése mindenképpen kisebb lesz, mint a mostani vetésű tengerié.

A rozsok is helyenkint megfagytak. Különösen érzékeny károkat okozott a fagy a már virágzó rozsokban, mert ezek most már nem kötnek magot. Ezeket a rozsokat legcélszerűbb lesz lekaszálni, takarmánynak megszáritani és utána a földet felszántva még bevethetjük korai fajta tengerivel. Alkalmas erre a fehér Pádusi és a nyolc soros Florentini tengeri. Ha a tengeri földet szántjuk fel és újra vetjük, azt is most már csak korai fajta tengeriféleséggel tehetjük.

A burgonya levele is sok helyen leperzselődött, ezek

azonban kihajtanak és bár kisebb termést adnak, de mégis érdemes lesz meghagyni.

Egészben véve tehát a megfagyott termények helyét most már csak későn vethető növényfélésekkel: tengeri, bab, tök, téli káposzta stb. pótolhatjuk. Mindenütt a helyi viszonyokat kell figyelembe venni és aszerint eljárni. Speciális kérdésekben készséggel ad bárkinek bővebb felvilágosítást a Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamara.

A fagyos szentek alatt lefagyott szőlőben a gazda kötelessége a mielőbbi permetezés. Ezzel a fagyott szőlőnek a különböző gombabetegségektől való védelmét segítjük elő. A permetezés után jó mély kapálásban részesítsük a szőlőt.

A fagy által leperzselte hajtások eltávolításával nem kell sietni, várjuk be azok teljes elfonnyadását, illetve azt az időpontot, amidőn a szőlőtöke újabb megindulásával az új hajtások már láthatóvá válnak. A fonnyadt hajtások eltávolítását nem csipéssel, körömmel, letöréssel, hanem mindenképp késsel, vagy ollóval végezzük ügyelve arra, hogy az egészséges részt meg ne sértsük. A kés és az olló nagyon éles legyen.

Lindbergh kapitány,

A neandervölgyi ember elképzelt képmása fekszik íróasztalomon, előttem. Haja bozontos, homloka előreugrik, mint hegyi kastélyocska kiszökő erkélye, vonásai durvák, tekintetében nyoma sincs még a sémita, a komoly morál, sem a görög szépség, sem a szigorú római jog embere határozott arcvonásaiból. Felső teste izmos, dusan szőrözött. Egyetlen fegyvere a pattintgatással készült szakóca. Ezzel védi életét. Ezzel szerzi kenyerét, ezzel oltalmazza asszonyát és gyermekét.

Ugyancsak itt van íróasztalomon egy friss keletű újság. Egyik hasábjáról Lindbergh kapitányt ábrázoló arckép nevet rám. Pilóta sapka a fején. Az egész ember nem több, mint huszonöt-estendő. A róla szóló hírek szerint anyja tanítónő. Ezt a nevet, Lindbergh kapitány, jegyezd meg jól. Akár akarod, akár nem, foglalkozni fogsz vele míg élsz és utódaid az olvasókönyvekben felépített pantheonokban ott fogják találni időtlen időkig.

Micsoda hatalmas fejlődési folyamat zajlik le a neandervölgyi embertől Lindbergh kapitányig! Igaz, hogy az a három millió estendő se kutya, ami a két ember élete között telt el. A tudósok ennyire t a k s á l j á k

ugyanis Föld anyánk életében a jégkorszak tartalmát, melyben az ember fellépett. Könnyű a tudósoknak. Hanem hiszed állításaikat, bizonyítsd be az ellenkezőjét. A neandervölgyi ember kőszerszáma és Lindbergh kapitány repülőgépe egy célt szolgálnak. A kettőjük közötti időben az ember elrabolja a természetől az őserdőt, kiszáritja a tavakat, lecsapolja a mocsarakat, behatol a föld belsejébe, szolgálatába állítja a szelet, a vizet és a levegőt. Igaz, hogy közben milliószámra halomra gyilkolhatja a maga fajtaját is, de mégis csak előre mozog. Lindbergh kapitány merész tette, a harminchat órai repülés Newyorktól Párisig, határállomás azon a nagy országuton, melynek a vége a Világbéke. Megtorpan még jó egynéhány-szor a tévelygő ember, míg ezt eléri. De közeledik az idő, mikor belátja, hogy az embernek a láthatatlan természeti erőkkel van épen elég baja, felesleges egymást gyilkolni halomszámra.

Lindbergh kapitány repülőgépe és a neandervölgyi ember kőszerszáma így szolgálnak egy célt, egy eszmét. Az eszme pedig éltet és halhatatlan.

A mezőgazdasági oktatás kérdése.

A mezőgazdaság világszerte nagy átalakulás előtt áll. A népesség szaporodásával és az igények folytonos növekedésével kapcsolatban évről-évre nagyobb arányú termelésre lesz szükség. A régi termelési módszerek nem megfelelőek, mert hova-tovább odajutunk, hogy a szükségletnek megfelelő mértékben nem tudjuk előállítani a terményeket. Komplikálja a kérdést az is, hogy az iparnak és kereskedelemnek a fejlődése mindég több és több munkaterőt vesz el a mezőgazdaság szolgálatából s ezáltal is csak a termelés költségei növekednek. Ellentmondásba kerülünk tehát, mert egyrészt a többtermelést hangsúlyozzuk, másrészt azonban a régi módon csakis kevesebbet lehet termelni.

Ezt az ellentmondást mindenütt úgy igyekeznek kiküszöbölni, hogy új alapokra akarják fektetni a mezőgazdálkodást.

A termőföldek az évezredek egyforma használat következtében sokat veszítettek termőképességükből. Első és főfeladata tehát minden gazdának, hogy földjének a természetét, összetételét, tulajdonságait a legalaposabban ismerje s hogy tisztában legyen azzal is: milyen tápanyagokra van szüksége azoknak a növényeknek, amelyek azon a vidéken termelhetők. Mert bizony a sok gyenge termésnek nagyon sokszor az az oka, hogy az elvetett mag már nem találja meg a talajban azt a tápanyagot, amire fejlődéséhez szüksége lenne.

A második kötelessége és érdeke a termelőnek az, hogy minél olcsóbban minél tökéletesebb munkát tudjon végezni. Kellő módon meg nem munkált földtől jó termést nem lehet várni. Alapos szántás, elsőrendű vetőmag, aszattolás, helyes kezelés nélkül az aratás mindig csak csalódást fog okozni a gazdának. A termőföldek helyes és olcsó megmunkálását akarják elérni azzal, hogy emberi és állati erő helyett gépeket alkalmazzanak. Traktorok, szántógépek, vető-, arató-, kaszáló-, cséplő-, kazalrakó-, kévekörtgépek gyorsabban, jobban és olcsóbban végzik el azt a munkát, amire ezelőtt egész sereg embert kellett alkalmazni.

Nagyon fontos azt is tudni, hogy a világpiac alakulása szerint mit érde-

mes a földbe vetni. A közlekedési eszközök mai fejlettsége mellett a magyar termelőnek nemcsak a szomszéd megyebeli termelő a versenytársa, hanem a brazilai, ausztráliai, délafrikai indiai is. Nagyon megfontoltan kell mérlegelni tehát, hogy milyen gazdálkodási mód mellett lehet a földet jövedelmezőbbé tenni. Pl. a magyar buza termés szinte számba sem vehető mennyiség az amerikai, argentinai, brazilai, szibériai buzatermés mellett. A buzaárak alakulását a magyar buza befolyásolni nem képes. Ezért csalódnak sokszor s csalódní fognak ezután még többet azok, akik a buzatermésre alapítják számításukat. Ugy hogy a ránk következő évtizedek rá fogják kényszeríteni a magyar termelőket, hogy a szinte kizárólagos buzatermeléssel hagyjanak fel s más utakon igyekezzenek jövedelmüket biztosítani és gyarapítani. Baromfi és tojástermelés, szövetkezeti alapon berendezett tejgazdaságok, méhészet, ipari — és gyógy-növények termelése, stb. stb. azok a területek, amiken a magyar gazdának érvényesülni kell.

Már ebből a futólagos áttekintésből is világos, hogy a mezőgazdasági termelés évről-évre nagyobb követelményeket támaszt a gazdákkal szemben. Mindig nagyobb és nagyobb szakértelemre lesz szükség. Be fogják ezt látni rövidesen azok is, akik ma még helytelenül úgy gondolkoznak, hogy az ösöktől átvett gazdálkodási mód a legjobb. Vezető köreink már régen tisztában vannak ezzel s igyekeznek is a magyar gazdákat a jövendő nagy küzdelmeihez kellő tudással felfegyverezni. Sajnos, a magyar gazdák sokszor nem akarják belátni, hogy a föld megműveléséhez is szakértelem, tanulás kell. Ezért halad nálunk olyan vontatottan a mezőgazdasági oktatás ügye. Példig ha a gazdák a maguk érdekeit követve pártolnák a kormány ilyen irányú törekvéseit, sőt követelnék a mezőgazdasági iskolák felállítását, bizony egy évtized munkája is előnyösen látszana meg a nemzeti vagyoni növekedésében.

(Folyt. köv.)

TÁRCA

Klárka, jóéjszakát!

Írta: Losonczy Zoltán.

A revolver dörrenése nem is hallatszott ki a selyempaplan alól. Klári gyönyörűen eltalálta a szívet. Ugy, ahogy állig betakarva feküdt az ágyban, meg se moccan többé.

Már éjfélutáni három óra is elmúlt, mikor Sándor lassan kinyitotta az ajtót. A résen át világosság hasított be a másik szobából, keskeny csík, amely éppen az ágyra esett. Sándor elébe állt a fénynek és a maga fekete árnyékával takarta be Klára arcát.

— Klárka...

Nagyon csendesen mondta és őrüll, hogy nem kap rá feleletet.

— Klárka...

Óvatosan behuzta az ajtót, azután az ebédülőben kezdett vetközni. Gondosan élére hajtotta a nadrágját, a kabátját a szék karjára rakta, mintha a világon a legfontosabb probléma most az lenne számára, hogy a ruhája össze ne gyűrődjön.

Akármilyen lassan csinálta, mégis csak készen lett a vetközéssel és be kellett mennie a hálószobába. De talán most sem fog felébredni Klári, és reggel... reggel már meszebb lesz attól a másik asszonytól, akinek a szája ize most még rajta tapad. Reggel

már egy másik nap lesz, amikor a ma éjszaka a múlt. És soha többé nem jön vissza.

„Soha többé, édes, édes Klári. Amit tudtál és amit Te előttem is jobban tiltkoltál, mint én, soha többé nem fog megtörténni. Ma úgy jöttem vissza hozzád, mint azon a mi első éjszakánkon. Reggei, amikor feikelsz, nézz rám és mire felébredek, bocsáss meg“

Egy papírlapra írta ezt Sándor és ebben a pillanatban az egész lelke belefogódzott ebbe a papirosba.

— Soha többé — mondta majdnem hangosan, de a hangjának már nem hiált úgy, mint előbb az írásnak. Mindegy. Klári el fogja hinni és ez a fontos.

Most már mosolygói is, úgy mintha ajándékot adna az asszonynak.

Ujból kinyitotta a hálószoba ajtaját. Fekete csend. Lábuji-hegyen tapogatózott előre. Minden lépésnél megállt figyelni. Végre az ágyhoz ért. Milyen jó lenne az asszony meleg lélekzetét egy csókkal beszívni. Jaj, még felébredt től a kívánságtól, amely a néma szobában szinte hallatszik, mint egy szivdobogás.

Ma nem, majd holnap...

Óvatosan Klára paplanára tette az írást. Azután a sötétben a másik oldalra surrant és nesztelenül belefeküdt az ágyba.

— Jóéjszakát, Klári!...

Messinger Mór Utóda Grosz Zoltán

fa és építési anyag telepei, cementárugyárai, gépraktárai

Gyoma

Telefon 23.

Endrőd

Telefon 14.

Köröstarcsa

Telefon 7.

Nasici tanningyár és gőzfűrészt. szlavóniai, erdélyi és felsőmagyarországi keményfa termelésének egyedüli lerakata. Szállít bármilyen mennyiségben bármelyik vasútállomásra legolcsóbb árban mindennemű bognár és kádár szerszámfát. Asztalosoknak gőzölt bükkfát és tölgy parkettát, kedvező fizetési feltételek mellett.

Hősök emlékünnepe.

A világháboruban elesett hősök emlékünnepe ülte meg tegnapelőtt Gyoma közönsége.

Az ünnepélynek gyönyörű, verőfényes idő kedvezett.

Dél előtt 9 órakor az összes templomokban alkalmi istentisztelet volt, majd dél előtt 10 órakor kezdődött a nyilvános ünnepély a piac téren.

A református templom kertjében nemzeti színű szallagokkal és zöld gallyakkal díszített tribün állott az ünnepi szónok, előadók és a dalárda részére.

Felvonultak a leventék valamennyien, külön csoportban a női leventék, akik ezúttal vonultak ki először, általános, lelkes feltűnést keltve szépségükkel és sashollas Bocskay-fővegükkel. Ott volt az előjáróság s a különböző hivatalok és testületek képviselői, a vitézek valamint az összes tanfőtestületek kiküldöttei az iskolai növendékekkel együtt.

Valamivel 10 óra után kezdődött az ünnepély a dalárda imájával, utána *Répás Pál* ref. lelkész tartott nagyhatású ünnepi beszédet. Ujból a dalárda énekelt, majd *Szigethy Erzsike* szavalta el szépen a „Vigasztalás” című irredenta verset. Most a dalárda énekelt el a „Bús magyarok imáját és a Hymnust”, majd *Szabó József* községi bíró köszönte meg rövid szavakban a közönség részvételét.

Az ünnepély befelyezése után a leventék hosszú menetben vonultak *Harsányi Pál* ref. esperes háza elé

és tisztelgtek előtte, mint ujjonnan választott elnökük előtt.

A kiváló főpap költői szárnyalású, magvas és hazafias érzéstől izzó buzdító beszédet mondott, melynek utolsó szavait a leventecsapat és nagyszámu közönség egetverő éljenzése kísérte.

Az első református nagygyűlés.

- Tízezer főnyi tömeg vett részt. -

Mult szombaton tízezer főnyi tömeg zarándokolt Budapesten a városiiget felé, ahol megnyílt Csonkamagyarország első református nagygyűlése. Az ország minden részéből jöttek küldöttségek, a nagygyűlésen a legkülönbébb társadalmi osztályok képviselői, papok, tanítók, jegyzők, magyarruhás gazdák, földművesek vonultak fel. Részt vett azon *Harsányi Pál* a gyomai egyházkerület esperese is. Közel két óra hosszat tartott az impozáns magatartású, díszbeöltözött küldöttségek felvonulása és reggel kilenc órakor tízezer torokból zendült fel a „Jövel Szentlélek Isten” dalama.

Ceglédy Sándor egyházkerületi főjegyző megnyitója után *Janka Károly* főjegyző, országgyűlési képviselő beszédében tetemre hívta az ugynevezett percentes reformátusokat, kik nem tesznek eleget vallási kötelemeinek, kik megszakítanak minden kapcsolatot az egyházzal, célozva a mindjobban terjedő egykére, tetemre hívta a gyümölcstelen fákat, az egytermésűeket, akik létal-

jukban támadják meg a nemzetet, a nemzet életének forrásait. Felszólította ezeket, hogy ne kompromittálják a református magyar kereszténységet, amelynek az igazak fénylő csillagtáborának kell lenni.

Zsoltáréneklés után *Sebestyén Jenő* teológiai professzor kifejtette, hogy a biblia és a politika a kalvinizmusban a legszorosabban összetartoznak. A biblia is tele van politikával. Beszédjét a következő szavakkal fejezte be:

— A magyar reformátusságnak lesz ereje, hogy az új királlyal szemben, akárki legyen is az, a bécsi, linzi és nikolsburgi békekötések alapján rendezze a magyar protestáns vallásfelekezetek egyenjogúságának kérdését és új biztosítékokkal támassza alá a régi történelmi szabadságot. (Viharos éljenzés és taps.) Örömmel hallhatjuk, hogy Magyarországnak mindannyiunk által szeretett és tisztelt miniszterelnöke bátran leszegezte magát legutóbb a keresztyén politika gondolata mellett.

A nagygyűlés tízezer főnyi halgatósága ekkor percekig tartó lelkes éljenzéssel és viharos tapsal tüntetett gróf Bethlen István miniszterelnök mellett.

Viktor János dr. teológiai tanár azt mondta, hogy az éhes gyomor és sértett egyéni érdek által felkeltett panaszok jogosak, de gondoljuk meg, hogy a munka és tőke viszonyában is csak a keresztyén világfelfogás tud egyensúlyt teremteni.

Vass Vince pápai teológiai tanár előadása és *Szücs József* esperes áldása után felhangzott a Hymnus, amivel véget ért a nagygyűlés programjának első része.

Délután a Szabadságtéri Irredentaszobrokat koszorúzták meg, este pedig a református templomokban tartottak vallási ünnepélyeket. Vasárnap közös ünnepi felvonulást rendeznek az Iparcsarnokba, ahol a református püspökök mondják el ünnepi beszédjeiket.

Új rendelet a szódavizről.

A szódavizgyártás körülévek óta sok vitás eset merült fel gyárokok, kereskedők és vendéglősök között, másrésről a szénsavval mesterségesen telített vizek üzleti forgalmával kapcsolatban. Most rendezik ezt a kérdést. A kereskedelemügyi miniszteriumban készen van a szikviz gyártását és forgalomba hozatalát szabályozó új rendelettervezet. Ebben az ügyben a legközelebbi napokban ankét lesz, amelyre a szikvizgyárosokon kívül meghívják az összes érdekelt képviselőit is. —

Képviselőtestületi közgyűlés.

Gyoma község képviselőtestülete e hó 21-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen több folyó ügy elintézése után kimondta a testület, hogy az Országos Gyermekevédő Ligába rendes tagként belép.

Elfogadta a közgyűlés *Répás Pál* ref. lelkész lemondását a testnevelési bizottsági tagságról. Sajnálattal véve tudomásul a lemondást, helyébe *Máday Aladár*t választották meg.

Kimondta a közgyűlés, hogy két irnoki állásra pályázatot fog hirdetni, valamint megszavazta a leventék gyakorlóterének kiegészítését.

A tárgysorozatnak 14. pontja volt, azonban helyszüke miatt ezúttal csakis a legjelentősebb ügyek elintézéséről referálhatunk.

Murgács-estély Endrődön. Endrőd község jegyzői kara június hó 5-én az ottani Ipartestület helyiségében táncsal egybekötött Murgács-dalestélyt rendez, dr. Zeőke Antal országgyűlési képviselő Pálka Pál főszolgabíró védnökségével.

A **Közművelődési egyesület** május hó 26-án, Áldozó-csütörtökön este 8 órai kezdettel, „Beethoven“ emlékére zene-estélyt tartott az Erzsébet-ligeti pavillonban, az alábbi műsorról: 1. Beethoven: Isten dicsősége. Éneklő, a gyomai dalárda. 2. Emiékbeszéd Beethovenról. Tartja: Nónay Ferenc ny. százados. 3. Beethoven: Tavaszkor. Éneklő, a gyomai dalárda. 4. Vágyakozás. Éneklő Nyisztor Péter bankigazgató, zongorán kíséri Nónay Ferenc ny. százados. 5. Beethoven: Hymnus az éjhez. Éneklő, a gyomai dalárda. A teljes jövedelem a zongoraalap javára lesz fordítva. Nyisztor kellemes, iskolázott hangja, Nónay művészi zongorajátéka és Hajdu Béla kar nagy bravuros dalárdai munkája magas élvezetet nyújtott a hallgató közönségnek.

Örömhír a forgalmiadóról. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, mellyel a kenyér és a péksütemény forgalmiadóját eltörölte. Ennek fogva a kenyér és péksütemény ez év június hó 1-től fogva nem esik forgalmiadó alá. Amikor lelkesen üdvözljük az adóenyhítés eme első fecskéjét, elvárjuk, hogy a pékek ezzel szemben lényegesen mérséklék az árakat.

Tornaverseny Gyomán. Mint már említettük, Békésvármegye összes polgári iskolái június hó 19-én Gyomán tornaversenyt rendeznek Mezőberény község örökös vándorzászlójának elnyeréséért.

Levente-bál Dévaványán. A dévaványai levente-egyesület holnap, vasárnap este bálát rendez, amelyen Farkasinszky Imre legkedvesebb gyomavidéki primás zenekara szolgáltatja a zenét.

Állattenyésztők lapja az egyetlen speciálisan állattenyésztéssel foglalkozó szaklap hazánkban, amely most IV. évfolyamában van és ÉBER ERNŐ dr. szerkesztésében a legjellegesebb hazai és külföldi szakemberek közreműködésével kéthetefenként jelenik meg. Kisgazdák és nagyobb birtokosok az állattenyésztésre, állatértékesítésre, állat egészségügyre, tejgazdaságra, takarmányozásra stb.-re vonatkozó kérdésekben rendkívül hasznos tanácsokat utmutatásokat kaphatnak minden számban.

Bűn és bűnhődés a címe annak a szenzációs társadalmi cikknek, mely a „Mindnyájunk Lapja“ most megjelenő 3-ik számát bevezeti. Bónyi Adorján, Pálkás Béla regényein kívül, a népszerű hetilap közli: Gás-

pár Jenő, Somlay Károly és Streisky József novelláit, Segesdy László, Zsolt Béla, Glatler Miklós és Marácsik Benedek verseit, azonkívül aktuális színházi kérdésekkel foglalkozik. Bő kritikai rovat egészíti ki a nagyszerű szám tartalmát, mely mindössze 20 fillér és minden lapárusitónál és pályaudvaron kapható.

Bélyeggyűjtők figyelmébe. Most jelent meg a Filatéliai Kurir egyetlen magyar bélyeggyűjtés legújabb száma oly pompás kiállításban és nagyszerű tartalommal, hogy a külföld legnagyobb bélyeglapjai sem vetekedhetnek ezen kitűnő magyar szakfolyóirattal. A legelőrehaladottabb bélyeggyűjtő ép úgy megtalálja az őt érdeklő cikkeket, mint ahogy a közepes, kezdő és ifjúsági filatélis-ták részére is külön írásokkal, illetve rovatokkal szolgál a Filatéliai Kurir. Az élvezetes rovatokon, szép illusztrációkon kívül rengeteg csereajánlat és különböző hirdetések egészítik ki a díszes füzetet. A Filatéliai Kurir kiadóhivatala (Budapest 62. Postafiók 155.) 80 fillér használatlan bélyeg beküldése ellenében küld mutatóvány-számot.

A **legolcsóbb szépirodalmi hetilap**, a „Mindnyájunk Lapja“ e heti száma, a szokottnál is gazdagabb tartalommal jelent meg. Bónyi Adorján és Pálkás Béla regényein kívül, Szini Gyula, Karinthy Frigyes és Szabó Miklós novelláit közli s verseket Fodor József, Vályi Nagy Géza és gróf Haller Alfréd írtak. Szenzációs bécsi riport tudósít a bécsi nőkről s új rovat keretében Segesdy László meginterjuvotta Dávid Mihályt, a Magyar Színház új drámai tehetségét. Vezércikk a stárrendszeréről. Heli levél a láncörületről. Bohémia és bő kritikai szemle egészítik ki a példátlanul gazdag 20 filléres lap új számának tartalmát. Mindenütt kapható!

A **felső-dunántúli mezőgazdasági** Kamarától kapjuk az alábbi értesítést. A hazai tengerikészletek kimerülése a sertéshizlalókat arra kényszeríti, hogy külföldről hozzanak be tengerit. A tengerire kivett 2 arany korona behozatali vám miatt a magyar sertéshizlalók a jugoszláv és román hizlalókkal versenyezni nem tudnak és ha hizott sertéseket külföldre importálnak, az rájuk csak veszteséggel járhat. Erre való tekintettel a kormány nem zárkózik el a tengerinek külföldről való vámmentes behozatala elől, ha a hizlalók garanciát nyújtanak, hogy meghízalt sertéseiket külföldre szállít-

ják ki. Ezirányú kérvényeket a m. kir. pénzügyminiszter urhoz kell intézni. Felvilágosítással szívesen szolgál a Felső-dunántúli Mezőgazdasági Kamara Győr, Bissinger sétány 32. szám.

A **gyomai leventeegyesület**, mint már említettük, allelikára is berendezkedik. A sport minden nemét programjába vette az agilis és a valódi testnevelést szem előtt tartó egyesület, amit legjobban bizonyít az, hogy a napokban egész raja érkezett meg a különféle tornaszereknek.

Új sportpálya Gyomán. Nem sokára megkezdődik a gyomai sportpálya modern felépítése és berendezése. Ez a haladás a levente-egyesület érdeme, amelynek céludatos törekvését és munkáját az Országos Testnevelési Tanács is messzemenő támogatásban részesíti.

Az ipartestület államosítása. Ipartestületi körökben elterjedt hírek szerint a kereskedelmi miniszter végérvényesen programjává tűzte az ipartestületek államosítását és a közeljövőben törvényerőre akarja emelni. A terv ellen értesülésünk szerint az ipartestületek állást fognak foglalni és tiltakoznak a centralizációs törekvés ellen.

Elhízott egyéneknél a természetes „Ferenc József“ keserűviz hatalmasan előmozdítja az anyagcserét és a testet könnyedé teszi. Több orvosprofesszor a **Ferenc József** vizet szívelzsírosodásnál is reggel, délben és este, egy-egy harmadpohárnyi mennyiségben rendeli. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Klebsberg kultuszminiszter az Unghvári László r. t. faiskolájában. A világhírű Unghvári László r. t. faiskolának vasárnapelőkelő látogatói voltak: gróf Klebsberg Kunó kultuszminiszter, Preszly Elemér Pest vármegye főispánja, dr. Erdélyi Aladár Cegléd város képviselője, több államtitkár, országgyűlési képviselő és városi notabilitás kíséretében bejárta a nagyszabású kertészeti telepeket. A vendégek nagy érdeklődéssel tekintették meg a látványosság-számba menő modern telepet és a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a látottakról.

Betonjárda Endrődön. Megvan a nagy öröm Endrődön. Készül a beton-járda, egyelőre három uton: a gróf Apponyi, gróf Andrássy-uton és a gróf Széchenyi utcában. A nagyszabású munkát a Wagner Márton Fiai cég végzi, amely

hasonló munkálataival már több ízben kitüntette magát.

Köszönetnyilvánítás. A Gyomai Dalárda által f. hó 15-én rendezett sétahangverseny és műkedvelő előadással egybekötött táncmulatság alkalmával felülfizetni szívesek voltak: a.) sétahangversenyen: Pétermann József, vitéz Károlyfalvy Ferenc alezredes 1-1 P. Gyurica Imre 1-50 P. Deák László (Endrőd) 50 fill. Szerető János, N. N. 50-50 f. Fekete Endre 20 f. Magyarossy Sándor, N. N. 10-10 f. b.) az esti előadáson: Kner Izidor 20 P. ifj. Wagner Márton 10 P. vitéz Károlyfalvy Ferenc alezredes (B. csaba) 6 P. Dr. Szilágyi Ferenc 5 P. Pétermann J. Máday Aladár 4-4 P. Iványi István 5 P. Dr. Nagy Pál, Kiss Imre, Garai Imre, N. N. 2-2 P. Tótká László, Andorkó Gyula, Kiss N. Vad Ferenc, ifj. Fábrián Béla 1-1 P. N. N. 50 f. Akantisz János 40 f. Az összes felülfizetők fogadják a Dalárda hálás köszönetét. Ez uton fejezi ki köszönetét a Dalárda vezetősége a Mezőturi Iparos Daloskör elnöksége, karvezetője és tagjainak; a Gül Baba összes szereplőinek; Nónay Ferenc, Hajdu Béla, Molnár Gyula uraknak, Nónay Ferencné, Molnár Gyuláné és Beinschróth Gáborné urnóknak a rendezés, befelvités, általában a szépen sikerült estének keresztfelvitelével járó fáradozásaiért; Gyoma község érdemes előjáróságának a liget átengedéseért, a Központi Kaszinó vezetőségének a zongora rendelkezésre bocsátásáért; azon levente ifjaknak, kik a liget lezárásánál segítettek.

Végül mindazoknak, kik megjelenésükkel erkölcsi és anyagi támogatásban részesítették ez alkalommal a Dalárdát, hálás köszönetet mond a helyen a Gyomai Dalárda vezetősége.

Nyiltér.

Dr. Akantisz Jusztin városi főorvos, Eger, írja, T. Mohai Ágnes-forrás kutkezelősége Moha. Midőn az Ágnes-forrás vizéről, mint kitűnő gyógy- és asztali viznek különösen hurutos bántalmak, székrekedés, vérszegénység és étvágytalanságnál észlelt nagymértű gyógyhatása s kellemesen élvezhető íze miatt teljes megelégedésemnek kifejezést adnék, egyúttal nyilvánítom, hogy ezen üdítő s egészséges gyógyhatású hazai ásványvizet fogyasztásra mindenütt, hol lehetőségben áll, melegen ajánlom. A Mohai Ágnes-forrásviz mindenütt kapható.

E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Pósa Lajos hordója.

Az egyik budapesti kávéházban, ahol valamikor a képzőművészek híres asztala volt, leleplezik Szinyei-Merse Pál és Lechner Ödön domborművét, amelyet a kávé állíttatott fel egykori mindennapos vendégei emlékére. Ezek a híres kávéházi asztalok ma már kifogytak, s mind kevesebben emlékeznek a törzsasztalok legnevezetesebbikére; amely mellett egykor Pósa Lajos és Rákosi Viktor ült írói táborukával. Legutoljára az Orient szálloda kávéházi helyiségében ültette fel tanyáját a híres Pósa asztal, amelynek emlékét nagyon sokáig, ameddig csak ez a ma már megszűnt kávéház fennállt, egy színes tábla őrizte. Pósa bácsi már régen meghalt, Sipulusz akkor még élt, de éveken át ágyban fekvő beteg volt, az asztaltársaság szerteoszlott, de a tábla még mindig ott lógott a mind néptelenebbé lett vedlett, öreg kávéházban, amíg csak be nem csukták.

Éppen most 30 éve annak, hogy Pósa Lajosnak egy hatalmas, a régi kutyabőrös diplomára emlékeztető irást hozott a posta. Aradról, az aradi hegyjárók küldték neki ezt az irást, amelyen a művészies gonddal kirajzolt betűk tudatták vele, hogy az aradi hegyalja szőlőbirtokosai minden Lajos napjára egy hordó bort küldenek neki. Kötelező okirat formájában volt az irás megfogalmazva, s azt az aradi hegyalja valamennyi szőlőbirtokosa aláírta. Az okirat négy sarkában egy-egy színes kép ékeskedett, amelyek mindegyike az aradi hegyalja egy „kolnáját” ábrázolta. Kolnának nevezik azon a vidéken a szőlőkben épült villákat, melyek egyuttal a présház szerepét is betöltik. Györök, Ménes, Magyarád, Világos négy legszebb villáját festette oda Vass Emil az egyik szőlőbirtokos fia, aki azóta gépészmérnök lett Kolozsváron.

Nagy örömet keltett ez a színes okirat a Pósa asztal tagjai körében, s nem kisebb örömet hozott az a nap, amikor megérkezett Lajos napjára az első beigért hordó bor. Nikoliás Döme aradi bohém ügyvéd szervezte ezt a kedves akciót, amelynek emléke ma az akkori idők melegebb, szeretettel teljesebb hangulatáról beszél. Nagyon messze van ez az elmúlt 30 esztendő, amelyben elmerült Pósa bácsi, a Pósa asztal, az Orient kávéház, meghalt a bohém fiskális és Budapesttől nagyon, ne nagyon, de nagyon megszire esett az aradi hegyalja.

Mért mennek férjhez a lányok?

Egy statisztikus megkérdezett száz fiatal leányt, hogy miért akar férjhez menni. Őt azt felelte, hogy külön lakása legyen. Tizen azt mondták, hogy mulatni akarnak, amit lánykorukban nem tehettek meg. Hetet csupán a nászlej csábitott, négy azért kívánt férjhez menni, hogy gyermekei legyenek, ötvenheten azért, mert „hát a legtöbb lány férjhez megy”, tizenhárom szívők vonzalmát akarták követni (vajjon a tizenhárom szám nem éppen azt jelenti, hogy a szerelmesek lesznek szerencsésülnek)? Végül négyen kijelentették, hogy — nem akarnak férjhez menni. A lányok kilencvenhat százaléka tehát férjhez akar menni, ami nem könnyű dolog manapság, bár ugyanolyan nehéz, hogy a leány, ha már egyszer asszony lett belőle, meg is maradjon feleségnek és ne váljon el.

Elkártyázta a feleségét.

— Rohamos erkölcsi süllyedés. —

A szolnoki törvényszékhez a napokban érkezett büntetőfeljelentés és válókereset szerint, egy járszági földbirtokos elkártyázta a feleségét, akik a községi jegyző nyert el.

A dolognak az adja meg a pikantériáját, hogy abban a mulatótársaságban az asszony is jelen volt, de mikor elálmosodott, hazament és így mit sem tudott róla, hogy a férje őtet is kártyára tette.

A nyertes jegyző még azon éjjelen meglátogatta az asszonyt és anélkül, hogy az asszony észrevette volna a férjeserét, még korán reggel eltávozott. A férje pedig az emlékeztető éjszaka óta nem tért vissza hozzá.

A regénybe illő kártyakomédia ügyében nemsokára megtartják a főtárgyalást és mindenki kíváncsian várja, hogy a meghurcolt asszonynak melyik törvény-paragrafus szolgáltat elégtételt.

Filmszínház.

Gyomán:

Az Apollo Színház e hó 29-én vasárnap, a „Bohémek”-et mutatja be Lilián Gishsel a főszerepben. Murger, bohémvilág. Az édes Mimi, a patetikus Rudolphe, a vidám Schunard, a kacér Musette! Milyen régi kedves ismerősének

mindezek, hányszor megkacagtuk, megkönnyeztük már, hol vig, hol bánatos históriájukat, regényben, színpadon egyaránt. És hányszor gondoltunk már arra, milyen bűbajos film válhatnék ebből a jólismert és még mindig új varázsokkal ható történetből. És most itt van, — mintha óhajunk öltött volna testet — a Bohémek filmje. A hangulat, a költészet a mosoly és a könny ugyanaz mint akár Murgernél, akár Puccininél. Hogy is lehetne ez másképp, mikor Lilián Gish játsza Mimit. Ebből a főrekeny, bájos, fájdalmasan derűs filmszínésznőből annyi murgeri líra, annyi fészta poézis árad, hogy szinte bearanyozza vele az egész filmet, amely azonban egyébként is legfinomabb és legelőkelőbb termékei közül való az amerikai filmművészetnek. A „Bohémek” rajongói — és ki ne volna ez? — bizonyára hálásan fogadják majd King Vidornak a kifünő rendezőnek ezt a művészi oktatását.

Heti rigmus.

Tele van járvánnyal
A mi szép községünk,
De nem fizikai
Minden betegségünk.
Járvány a frizura,
Meg a rövid szoknya;
Am ehhez az ember
Tán csak hozzá szokna!
De hát kérem szépen,
Van egy újabb járvány,
Köbe fogom vésni,
Ha lesz hozzá márvány.
Ez a bicikli-sport
Vagy inkább mánia,
Elpirulna tőle
Erkölcös Dánia!
Biciklire ül fel,
Szolgáló és dáma,
Ily fura világot
Éldegélünk máma!
Bicikliző nőnél,
Nincs izgatóbb látvány,
Nem hiszem, hogy más rendezné,
Mint maga a sátán.
Büntetlenül nézed
A nők remek báját,
Klasszikus természet
Avagy busás háját.
Csak úgy hizlalgatja
Férfiember máját,
Azt a kutyafáját!...

(vs)

Gázol a bicikli. Dobó Gábor gyomai szobafestő 13 éves leányát kedden elgázolta egy ügyetlen kerékpárossal. A leányka balkarján szenvedett súlyos sérüléseket s ruháját is letépte a tovaördülő kerék. Legfőbb ideje volna ezeket a vadul száguldozó, minden óvatossági rendszabályt figyelmen kívül hagyó ficsurakat megrendszabályozni.

HIREK

Időjárás: A késő fagyok elmúltával a normális időjárás helyreállt. Állandó hőemelkedés észlelhető. Nappali hőmérséklet + 18—20 C° éjszaka + 12—18 C°. A hőmérséklet különbségben tapasztalt eltérés fokozatosan kiegyenlítődik.

Időjárás: Fokozatos hőemelkedés és kisebb csapadék várható.

* * *

Istentiszteletek. A református templomban május 29-én d. e. fél 9 órakor prédikál Répás Pál lelkes. Az ágostai evangélikus templomban délelőtt 9 órakor német nyelvű Istentisztelet tart Feiler Ernő lelkes. A róm. kath. templomban reggel 9 órakor Istentisztelet evangélium magyarázattal, tartja Csernay Géza plebános. d. u. 3 órakor lytánia.

Bérmaünnep Gyomán. A gyomai róm. katolikus híveknek nagy ünnepük volt tegnap, e hó 27-én. Dr. Lányi József tinini főszentelt püspök ideérkezett, hogy az idei bérmaünnepét személyesen elvégezze. Az ősz főpap csendben érkezett és úgy is távozott, miután jó eleve minden ünnepélyes fogadtatás elkerülését kérte.

Hatos Tivadar szerkesztő urra vonatkozólag a Kató-féle könyvekkel kapcsolatban bizonyos őt érintő támadás jelent meg az elmúlt héten. Nevezett szerkesztő a sajtótörvény útján ennek helyreigazítását kérte az illető laptól, értesülésünk szerint pedig a bíróság előtt keres magának elégtételt.

Wagner József békéscsabai festőművész a napokban Gyomára érkezett rokoni látogatásra, mely idő alatt egy pár gyomai képet is szándékozik festeni. Rábeszélésre elhatározta a festőművész, hogy Pünkösdkor Gyomán a legjobb festményeiből kiállítást rendez, miről a legközelebbi számunkban részletesen beszámolunk. Wagner Józsefnek legutóbb Debrecenben volt nagyon szép sikere kiállítása. Reméljük, a gyomai is sikeres lesz.

Tűzoltók mulatsága. Pünkösdtől másodnapján a helybeli tűzoltók igen változatos és érdekes műsorral mulatságot rendez a ligetben. Az előkészületek már folynak.

Levente élet. A gyomai levente egyesület Nyisztor Péter lemondása folytán új elnököt választott. Az elnöki tisztségre egyhangulag Harsányi Pál ref. esperest választották meg.

A hősök sirjainál. A helybeli állami polgári iskola növendékei tanártestület vezetése mellett megkoszorúzták a temetőinkben nyugvó hősök sirjait. A siroknál Hreblay Lajos tanár tartott emlékbeszédet.

Szőlőmunkások menetdíjkedvezménye. A kereskedelemügyi miniszter a szőlőmunkások eddig szokásos vasuti menetdíjkedvezményét lényegesen kibővítette.

Az „Egyetértés“ táncmulatása: A gyomai „Egyetértés“ Olvasókör Pünkösdi másodnapján zártkörű táncmulatságot rendez.

A vonat elé feküdt. Oláh Pál gyomai fiatal hentessegéd hétfőn öngyilkossági szándékából a gyomai állomásra berobogó vonat elé vetette magát. Az éber mozdonyvezető azonnal fékezett, még pedig oly fényes eredménnyel, hogy a mozdony csak néhány lépésnyire toltá maga előtt a fiatalembert, de semmiféle sérülése nem történt. Csupán elájult az ijedségtől és ruhája szakadozott össze. Állítólag szerelmi bánat készítette a sötét elhatározásra.

Az endrődi Korona mozgóban 1927. május hó 29-én vasárnap színre kerül egy óriási világhíratrakció „A farkasok csodája“ Legenda 8 felvonásban. E bámulatos film rendkívül merész cselekményével a kinematografia klaszszikus alkotása. Minden csoda csak két napig tart kivéve a farkasok csodáját. Utánna „Elcsérelt csecsemő“ kacagató vigjáték és „Hiradók. Előadások kezdete pontosan 7 és 9 órakor. Előadások miatt zenekar játszik.

Házhelyesek adómentessége. Figyelmeztetjük a házhelyhez jutottakat, hogy az ideiglenes házadómentességet csak június hó utolsó napjáig kérhetik. Házadómentességre nemcsak azoknak van igényük, akik már felépítették házaikat, de azok is, akik az építkezést már megkezdték.

Fagykárak összeírása. Gyomára megérkezett a fagykárak összeírására vonatkozó rendelet. Figyelmeztetjük a gazdaközönseget, hogy a bejelentés ideje nagyon rövidre van szabva s június hó 1-ig kell megtenni a bejelentést. Későbbi bejelentések nem vételnek figyelembe.

Betűrejtvények

A helyes megfejtők között hetenként egy értékes szépirodalmi könyvet sorsolunk ki. Beküldési határidő június hó 1-én estig.

Kisorolót nevét jövő heti számunkban közöljük.

Baj — baj

Szegfüllat

Rejtvény megfejtés.

A Gyomai Ujság 21. számában megjelent rejtvényeink helyes megfejtése:

1. Vegyespárok.
2. Fenegyerek.

Megfejtette: Madarász Juliska és Földi Mária. A jutalomdíjút kilüfött szépirodalmi mű a kiadóhivatalban átvehető.

Azt mondják...

Azt mondják annak a szivaralaku, rücskös veleménynek, amelyből olyan jó tejszerű saláta készül, hogy: ugorka. Pedig én még nem láttam olyan ugorkát, amelyik ugrik...

Mennyivel helyesebb lett volna a bolhát elnevezni — ugorkának.

Azt mondják, hogy ezentúl az egész országban szigorúan ellenőrzik az építkezéseket...

Ugy látom, hogy az ellenőrzés már meg is inadt, ellenben az építkezés még nem...

Tuske Béni.

Közgazdaság.*

Az új állatfajták meghonosításának lehetőségéről, különös tekintettel a svájci marhára.

Írta: Neumann Lajos

Ha egy új állatfajta tenyésztéséhez fogunk, úgy mindenképp azokat a viszonyokat kell tekintetbe venni az új fajta meghonosításánál, amelyek között az illető állatfajta őshazájában élt és ebből kiindulva mérlegelni kell, hogy az új viszonyok között képes-e legálább részben az addigi tehetősége szerint megfelelni a hozzáfűzött várakozásoknak. Az idegen talaj, de főként az éghajlati és csapadékviszonyok feltétlenül hatással lesznek az új állatfajta s egész bizonyosan nem tudjuk kiszámítani az akklimatizálódás esélyeit. Mindenesetre azonban fontos az, hogy az illető fajttal szemben az őshazájában követett szokásokat lehetőleg tartassuk be, de nem a külsőségeket, hanem lényegében. Így például a svájci marhánál, mely eredetileg igen gondos takarmányozásban részesült őshazájában, mindenképp szükséges, hogy nálunk is gondos, intenzív elításban részesüljön. Az e téren kívánt feltételeknek a mai viszonyaink között pl. a svájci marhánál nem leszünk képesek mindenhol megfelelni, mert míg Svájcban nem kap egész héten mást a marha szénánál és nyáron is kizárólagosan legeltetésben részesül, addig nálunk a teleltetés abrakolás esetén sem tekinthető elsőrendűnek. Ugyanis Svájcban a legdusabb legelő áll rendelkezésre és a takarmány is a legáldusabb, nálunk pedig a mi takarmányozási és legelőviszonyaink bő abrakolást tesznek szükségessé. Ennek következménye azután, hogy az állatok, melyek pl. Svájcban kerülnek hozzánk, csak akklimatizálódás után tudnak továbbfejlődni. Sajnos, nagy hiány van a téli takarmányozásnál jó szénában nálunk, mint említettem és kukoricaszár, szárna és a többi hasonló készleteinket is fel kell használni a téli takarmányozásnál.

Könnnyen rá fogunk ezután jönni arra, hogy csak abraktakarmányozással pótolhatjuk pl. a svájci szimmentáli marhánál a szükséges takarmány tápértéket s ha ezen feltételeknek nem tudunk megfelelni takarmányozás tekintetében, úgy helyesebb, ha egyáltalában nem kísérletezünk velük. Nem szabad kísérleteznünk új állatfajttal, első sorban azért, mert az import-állat őshazájában talált nagyobb teljesítőképességet és ennek megfelelő speciális küllemet nem fogunk tudni produkálni, ha nem tudjuk megadni ezen kellő táp-szükségletet s mert nem lehet célunk oly individuumok előállítása, melyek még a primitívebb hazai fajtánál is rosszabbak lesznek. Ugyanis minden kulturfajta azon előnyös tulajdonsággal bír, miszerint bő tartás és gondo-

zás mellett (a neki őshazájában megadott viszonyok között) feltétlenül asszimilál, de ellenkezőleg egy nagyobb teljesítőképességű állatot mostohább viszonyok között nemcsak nem rögzíthetünk meg, sőt ilyen esetben még rosszabb tehetőségű lesz viszonylagosan, mint a mi kezdetlegesebb állatfajtánk. Itt szükségesnek tartom még megemlíteni azt is, hogy jó tartás mellett a kulturfajták érvényesülése nem szokott elmaradni. Ne tévesszük el azonban, hogy a jó tartás nem azonos fogalom az ényedt, puhántartással. Így pl. a mozgás nélküli, istállón tartás és túlhizálás nem tartoznak a jó tartás fogalmához. Reálisnak ezek szerint az a takarmányozás tekinthető, mely a tápérték-többletet, mint pl. a svájci marha őshazájában a legeltetés-sel és szénával már megkap, mi abrak útján juttatjuk a svájci marhának és emellett igyekezzünk oly edzetten azt felnevelni, mint a svájciak teszik. Jó apaállato: csak oly gondos tartás mellett kaphatunk, már pedig az új állatfajta meghonosításának az alapja mindig a jó bika. Milyent elmulasztjuk ezen feltétel teljesítését, úgy még a legtisztább vérű apaállat is idővel külső hibákkal fog bírni és a külső hibák mellett egyöntetűségét is elveszti. Nálunk sokan vannak ugyan, akik azt vallják, hogy a küllem nem fontos, az állat belső értékével az nincs mindig összhangban. Ha helyt adunk az antiformalisták ezen igazságainak, mindamellett el kell hogy ismerjük azt, hogy a megőrzött tulajdonok a küllemnél nemcsak kifejezésre jutnak, hanem azt mint jelleget meg is őrzik. Ha már most rosszul tartjuk az importállatot, de főként, ha rosszul neveljük, ezek belső értéke nem fejlődhetik ki s amily mértékben tönkremegy az a meghonosítás ideje alatt, oly mértékben lesz azután a helytelen felnevelés vagy tartás miatt is tenyésztését veszített generációkon át. Ha valahol — az új állatfajtanál fontos az, hogy gondos nevelésben és tartásban részesüljön, — eltekintve attól, hogy rossz tartás mellett még azt sem fogjuk tudni megállapítani, vajjon: kellő gondozás mellett nem vált volna-e be az import-fajta, de azt sem, hogy képes-e az új környezetben kellő gondozás mellett eredeti tehetőségét megtartani?!

(*Az Állattenyésztők Lapjából.)

PUBLIKÁCIÓ.

A legjobb minőségű Kévidinka bor kapható Olajosnál literenként zárt üvegekben is.

Gyoma Községi állattenyésztők szöv. évi rendes közgyűlése június hó 6-án d. e. 11 órakor tartja a községi háza tanácsstermében. Határozatképtelenség esetén újabb közgyűlés június hó 19-én d. e. 11 h lesz megtartva.

Autóbusz menetrend.

Bérautófuvarozó Vállalat Gyoma.

A május hó 15-én megváltozott vasuti menetrendhez az autóbusz menetrend a következő:

Gyomáról indul:

4:30 perckor.
5:30   "
6:30   "
9:—   "
11:20   "
12:45   "
2:—   "
6:—   "
7:20   "

Endrődről indul:

5:— perckor
6:—   "
8:—   "
10:30   "
12:10   "
1:20   "
2:45   "
6:20   "
7:40   "

va tekintet nélkül a megjelenők számára. — A védő ojtás I. esetben június hó 9 d. e. 7 h II. esetben június hó 20 d. e. 7 h. III. esetben június hó 30-án d. e. 7 h. a községi bikaházánál lesz foganatosítva.

A Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet igazgatósága értesíti a gazdaközönseget hogy elsőrendű fehér Manila kéve-kötöző zsinigre előjegyzéseket felvesz az ára fizethető cséplés után is. Bővebb felvilágosítást gr. Tisza István ut 400 szám alatti iktetésben ad.

Cséplőgép tulajdonosok figyelmébe: Porosz darabos szén, tatai darabos szén, és tatai 5 kilós téglabrikett, valamint retorta faszén már most megrendelhető. A cséplés alatt ezen szénből nagy raktár. Ajánlatos lesz szükségletét már most bejelenteni, **Wagner Márton Fiai** fakeskedőknél Gyoma. Telefon 22.

Butorok. Tele sima és tömör hátlók, ebédlők, festett butorok, dió, eper és bükkfa kihuzós ebédlő asztalok, modern bükkfa és hajlított székek állandóan raktáron vannak Vataj Gábor motorerőre berendezett asztalos ipartelepén Gyomán, Kossuth Lajos utca 757 szám. **Ugyanott épületasztalos munkák jutányos áron megrendelhetők.**

HÜGYECZ LAJOS lakatosmester Gyoma Temető ucca 572 elvállalja **takaréktűzhelyek és sirkerítések** készítését és javítását, **kályhák Charlotte bélelését** és minden e szakmába vágó munkát. **Takaréktűzhelyek, berakott sporheltekhez ajtókat, sütőket, rámákat, vaskemenceajtókat** a legegyszerűbbtől a legjobb kiviteelig állandóan raktáron. **Fürdőszoba berendezéseket** szakszerűen készít, javít és szerel. **Költségvetéssel** díjmentesen szolgál. Minden nála készített munkáért jóállást vállal. **Kedvező fizetési feltételek.**

Özv. Kruchió Davidné

1280 számú háza örök áron eladó. Ugyancsak a pocosba levő kert szőlője, tanya földje és ujkerti földjei eladó.

Hölgyek figyelmébe!

Leeseit finom cérna és selyem

harisnyaszem

felszedését jutányos áron elvállalom.

Buzásné Jókai-ut 423.

Figyelem ? Figyelem ?
M i n d e n n e m ü
bognár-munkák

jutányos áru készítését, fatörzsek fűrészelését, valamint kubikos kordék készítését vasalva is vállalja, ugyszintén kapa és kaszanyelet viszont eladóknak is jutányosan készít

Podani János
 bognár

Gyoma Endrődi ut 398.

HALADÁS.

*Bár Gyoma csak község
 Nem pediglen város
 Akad benne mint a szemét
 Annyi kerékpáros
 Mégis Gyoma község,
 Olyan mint egy város
 Meri hát itt is nyakra-főre
 Gázol a kerékpáros.*

Krix-Krax.

Hirdetmény.

A Községi Iskolaszék értesíti a lakosságot, hogy a községi gazdasági továbbképző iskolában az évváró vizsgák a következő sorrendben lesznek megtartva: 1927 május 30-án d. e. az I. fiu, délután a II. és III. fiu, május 31-én d. e. az „Előkészítő” és I. Á. leány, délután az I. B. leány, jun. 1-én d. e. a II. leány, d. u. a III. leány-osztálynak. A vizsgák kezdete d. e. 8. d. u. 2. órakor. Kérjük a lakosságot, hogy a vizsgákon minél többen jelenjenek meg, akár jár a gyermekük az iskolába, akár nem, hogy az iskola hasznos működéséről meggyőződ-hessenek.

Hirdetési szelvény.

Minden előfizetőnk és olvasónk aki 10 ily szelvényt szolgáltat be, díjtalanul közölhet egy publikációs hirdetést.

Minden, a GYOMAI UJSÁG-ban közölt publikáció a község-házán is kihirdetettik annyiszor, ahány-szor a publikáció közöltetik.

Gyoma és Vidéke

TEJSZÖVETKEZET ELADÁSI

~ :: ÁRAI: :: ~

1 liter édes tej	26 fillér.
1 » lefölözött tej tagoknak	4 »
» nem tagoknak	4 »
1 » író tagoknak	4 »
» nem tagoknak	4 »
1 » savó	1 »
1 » tejszin	2 P. -
1 klg. túró	40 »
1 » teavaj	6 P.

Dékány Izidor dévaványai sőtömester egy 12-13 éves leány-gyermekeket örökbe fogad. Közelebbi felvilágosítást Vásár utcai lakásán ad.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON

Lapkiadó:

„HUNGÁRIA”

könyvnyomdai műintézet.

A szeghalmi határban

341 magyar hold birtok, melyből 241 hold szántó a főbbi kapáló és legelő a rajta lévő lakóházzal istálló és nagy magtárral eladó, esetleg kisebb tételekben is. A vételár főbb mint fele a fentálló kölcsön átvállalásával rendezhető, egyéb fizetési feltételek igen kedvezőek, 6 év alatt is fizelhető. Érdeklődők forduljanak a **Bácsai és Társai Bank**höz Gyomán.

Lucerna

4 és fél hold egész nyári használatra kiadó Kalocsa Mária páskum tanyáján. Érdeklődni lehet a tulajdonosnál: Budapest VIII. József körút 23 f. vagy Tápay Károlynál.

Vállalok villanyszereléseket

varrógép, kerékpár gramfon javításokat és végzem a nálam megszokott és már mindenki által ismert precíz pontosság-gal szolid árak mellett a leggyorsabban.

Uj építkezőknek külön árendedmény.

Kölcsönzők és eladók kerékpárokat, varrógépeket részletfizetésre megiepően olcsón ugy készpénz mint részletfizetéseknel is.

Teljesen felesleges Budapestre vagy bárhova utaznia, ezen szükségleteit nálam a legolcsóbban beszerezheti. — A nagyérdemű közönség jóindulatába ajánlva magam, szíves megkeresést és megbízásukat kérve, teljes tisztelettel:

DOMOKOS ALBERT
 villanyszerelő és műszerész.

CSOMAGOLÓ PAPIR

legolcsóbban kapható a HUNGÁRIA könyvnyomdában, Petőfi-tér 2.

Cséplésre

porosz darabos szén, tatai darabos szén és tatai brikett, valamint retorta faszén állandóan kapható

WagnerMártonFiainálGyoma

Telefon 22.

Telefon 22.

Vasuti menetrend

1927. május hó 15-étől.

BUDAPEST - GYOMA

Bpestről indul	6:25	9:45 gy.	13:35	17:20 gy.	20:40
Gyomára ér.	11:12	12:42 gy.	19:14	20:14 gy.	2:05
Gyomáról indul	0:32	5:34	8:57 gy.	16:52 gy.	14:04
Bpestre ér.	5: -	11:10	11:50 gy.	19:45 gy.	19:20

GYOMA - BÉKÉSCSABA

Besabáról indul	23:15	4:30	8:13 gy.	15:20 gy.	13:06
Gyomára ér.	0:17	5:31	8:55 gy.	15:57 gy.	14:13
Gyomáról indul	11:22	6:46	12:43 gy.	19:24	20:15 gy.
Besabára ér.	12:18	7:39	13:21 gy.	20:24	20:51 gy.

A „gy” betűvel jelzett gyors-, a főbbi pedig személyvonat.

Bácsy és Társai Bankháza Gyoma.

(Érdekközösségben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

Igazgatók: BÁCSY GÉZA, KOVÁCS LAJOS főpostamester, VASS GÁBOR, ügyész: Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN

Mindenféle bankügyleteket, külföldi valutában való fizetéseket, gyorsan és előnyösen eszközöl. **Váltókölcsönöket** 4 és 6 havi lejáráttal a legolcsóbb kamat mellett, bármely nagy összegig folyósít. **Tőkekamattörlesztéses**, jelzálog földkölcsönöket félévi 4.4 százalékos részlet mellett 94-es árfolyamon, **Betéteket**, — melyek felmondás nélkül bármikor kivehetők, — 8 % kamatra elfogad. — **Bővebb felvilágosítás a BANK helyiségében a nap bármely szakában nyerhető.**

Hirdessen a vidék legelterjedtebb lapjában a Gyomai Ujságban.

Figyelem!

Figyelem!

Kőris és szilrönk, kőristalp és küllő, nyírfakocsirud,
kátránypapír és elszigetelőlemez, menyezetnád vö-
rösrézdróttal fonva, akác-oszlop minden méretben

k a p h a t ó :

WAGNER MÁRTON FIAINÁL
GYOMÁN.

Telefonszám : 22.

Telefonszám : 22.

Mindennemü nyomtatványt izléses és szép
kivitelben olcsón, gyorsan és pontosan készít a

„HUNGÁRIA“

könyvnyomdai műintézet

GYOMÁN.

Petőfi-tér 2.

Petőfi-tér 2.